

VEDLEGG TIL TILSKUDDSBREV 2025 - NAPHA: Sentrale planer, veiledere, retningslinjer, strategier og annet materiell

Listen er ikke uttømmende. Sentrene skal holde seg oppdatert på relevante offentlige utgivelser knyttet til fagområdene.

Veiledere/veiledende materiell:

- Veileder i [Systematisk folkehelsearbeid - Helsedirektoratet](#)
- IS-2076 Sammen om mestring – Veileder i lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne (revidert versjon kommer våren 2025)
- Veileder - [Oppfølging av personer med store og sammensatte behov - Helsedirektoratet](#)
- Helsedirektoratets [Veileder om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator](#)
- Veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenestene – [Pårørendeveileder - Helsedirektoratet](#)
- Veileder for [Helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente - Helsedirektoratet](#)
- IS-1898 Etter selvmordet – [Veileder om ivaretagelse av etterlatte ved selvmord](#)
- [Selvskading og selvmord – veiledende materiell for kommunene om forebygging - Helsedirektoratet](#)
- Nasjonale pasientforløp psykisk helse og rus (<https://www.helsedirektoratet.no/tema/psykisk-helse>)
- Nasjonalt forløp: [Barnevern – kartlegging og utredning av psykisk helse og rus hos barn og unge - Helsedirektoratet](#)
- [Psykisk helsearbeid barn og unge - Helsedirektoratet](#)
- Veileder - [Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier - Helsedirektoratet](#)
- Veileder for helse- og omsorgspersonells arbeid med vold i nære relasjoner <https://voldsveileder.nkvt.no/>
- [Taushetsplikt, opplysningsrett og opplysningsplikt i forvaltningen – en veileder - regjeringen.no](#)
- [TryggEst - veileder for TryggEst-kommuner | Bufdir](#)
- Veileder til kritesenterloven (01/2015 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet)
- Fagveileder for innhold og kvalitet i kommunenes kritesentertilbud (2018)
- Veileder - [Psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer \(Mestring, samhörighet og håp\) - Helsedirektoratet](#)

Retningslinjer:

- Retningslinjer ved seksuelle overgrep mot voksne personer med utviklingshemming (Bufdir)
- Retningslinje [Selvmordsforebygging i psykisk helsevern og TSB](#) Helsedirektoratet
- Nasjonal faglig retningslinje for [Tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge - Helsedirektoratet](#)
- Nasjonal faglig retningslinje for [Svangerskapsomsorgen - Helsedirektoratet](#)
- Nasjonal faglig retningslinje for [Helsestasjons- og skolehelsetjenesten - Helsedirektoratet](#)

- Nasjonal faglig retningslinje for [Tannhelsetjenester til barn og unge 0–20 år - Helsedirektoratet](#)
- [Politi og barnevern - nasjonale retningslinjer for samhandling | Bufdir](#)

Rapporteringer og datakilder:

- IS-24/8 Kommunalt psykisk helse- og rusarbeid 2023: Årsverk, kompetanse og innhold i tjenestene (SINTEF)
- BrukerPlan og andre datakilder som beskriver utfordringsbildet lokalt
- [Ungdata](#)
- [Ungdata junior](#)
- [Struktur og fleksibilitet i oppfølging og koordinering](#) – Sluttrapport og webinar - evaluering av pilot for strukturert tverrfaglig oppfølgingsteam (Sintef 2024:00149)

E-læringsverktøy:

- [Flyktning.net](#) Ressursportalen om asylsøkere og flyktninger
- [E-læringskurs i skjermtolking | IMDi](#)
- [Kommunikasjon via tolk i helsetjenesten - et e-læringskurs på Kompetansebroen](#)
- [Telefontolking - et e-læringskurs på Kompetansebroen](#)
- Læringsportalen <http://psykososialberedskap.no/>
- E-læringskurs om selvmordsrisikovurdering (NSSF, <http://selvmordsrisikovurdering.no/>)
- E-læringsprogram om overgrep mot eldre i institusjon (Vern for eldre, <http://www.vernforeldre.no/index.php/e-laeringsprogrammet/>)
- [Avvergingsplikten - plikt.no](#) (NKVTS)
- [Dinutvei.no | Nasjonal veiviser ved vold og overgrep](#)
- [Rett til å bestemme over eget liv - Rettentil.no](#) – netressurs om negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, æresrelatert vold og kjønnslemlestelse
- [Mennesker til salgs](#) / utnyttelse.no – ressurs om menneskehandel
- [Rusogvold.no](#) -kunnskapsmoduler innen integrert behandling for rus og voldsproblematikk
- [Forebygging av ekstremisme og radikalisering | Utveier](#)
- E-læring om individuell plan og koordinator – (Helsedirektoratet) er under oppdatering og ny versjon som bl.a inkluderer barnekoordinator publiseres våren 2025.
[Innføringskurs om individuell plan og koordinator \(gjestetilgang\): Kursets forside](#)

Strategier og planer:

- Meld. St. 23 (2022–2023) Opptappingsplan for psykisk helse (2023–2033)
- Meld. St. 5 (2024-2025) Trygghet, fellesskap og verdighet. Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet. Del I – en ny politikk for forebygging, skadereduksjon og behandling
- Meld. St. 15 (2022-2023) Folkehelsemeldinga. Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar

- Meld. St. 12 (2023-2024) Samisk språk, kultur og samfunnsliv – Folkehelse og levekår i den samiske befolkningen
- Meld. St. 9 (2023-2024) Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027
- Nasjonal alkoholstrategi. En helsefremmende og solidarisk alkoholpolitikk (2021–2025)
- Vi – de pårørende. Regjeringens pårørendestrategi og handlingsplan (2021-2025)
- Handlingsplan for forebygging av selvmord (2020- 2025) Ingen å miste
- Handlingsplan mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og kjønnskarakteristika (2021–2024) Trygghet, åpenhet og mangfold.
- Prop. 36 S (2023-2024) Opptappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024-2028). Trygghet for alle
- Frihet fra vold. Regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner (2021-2024)
- Mer kunnskap – bedre barnevern. Kompetansestrategi for det kommunale barnevernet (2018-2024)

Annet:

- [Helse- og omsorgstjenester til innsatte i fengsel - Veileder til forskrift \(høringsutkast, lanseres i endelig versjon i 2025\) - Helsedirektoratet](#)
- [Program for folkehelsearbeid i kommunene - Helsedirektoratet](#)
- [Riksrevisjonens undersøkelse av psykiske helsetjenester - Riksrevisjonen.no](#)
- Fafo-rapport 2020:02 [Trøbbel i grenseflater](#)
- [NIBR-rapport 2020:22 Styring gjennom støtte og veiledning: lokale effekter av pedagogiske virkemidler for tverrsektorielt samarbeid om barn og unge](#)
- [Voldsrisikoutredning ved alvorlig psykisk lidelse](#)
- [Overgrepsmottak – kvalitet og kompetanse](#)
- [Helsetilbud til personer som står i fare for å begå seksuelle overgrep mot barn](#)